

اثر نور ال ای دی تکمیلی بر ویژگی‌های رشد و کیفیت نشاء فلفل

غزال احمدی^۱، فرشاد دشتی*^۲، حسن ساری‌خانی^۲

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران

^۲دانشیار گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران

* نویسنده مسئول: dashti1350@yahoo.com

چکیده

پرورش نشاء با توجه به مزایای فراوان آن، در مقایسه با کاشت مستقیم بذر، صنعتی رو به گسترش است. یکی از راه‌های بهبود کیفیت نشاء، تغییر در کیفیت نور می‌باشد. در این پژوهش اثر کیفیت نور بر رشد و نمو نشاهای دو رقم فلفل (دلماه‌ای و بیور سبز همدانی) تحت تیمارهای نوردهی (بدون نوردهی تکمیلی، نور ۱۰۰٪ قرمز، نور ۱۰۰٪ آبی و ترکیب برابر نور آبی و قرمز) به صورت آزمایش فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۳ تکرار انجام شد. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که اثر رقم، نور و اثر متقابل آن‌ها بر طول ساقه، تعداد و سطح برگ، قطر ساقه، وزن تر و خشک اندام هوایی و فعالیت آنزیم کاتالاز و پراکسیداز در سطح یک درصد معنی‌دار بود. نور ترکیبی آبی و قرمز نسبت به سایر تیمارهای نوری بیشترین تأثیر را در افزایش کلروفیل کل و طول ساقه در هر دو رقم دلماه‌ای و همدانی گذاشت. در رقم دلماه‌ای در نور آبی تعداد برگ و فعالیت آنزیم کاتالاز و پراکسیداز افزایش و در نور طبیعی کاهش یافت؛ در حالی که در رقم همدانی بیشترین تعداد برگ و بالاترین میزان فعالیت آنزیم‌ها در نور ترکیبی آبی و قرمز بود. به نظر می‌رسد رشد گیاه به‌طور همزمان تحت نور ال ای دی در مقایسه با عدم کاربرد نور بهبود پیدا کرده است.

واژه‌های کلیدی: آنزیم‌های آنتی‌اکسیدان، بیور همدانی، کیفیت نور، نور آبی، نور قرمز